

X Науково-практична конференція

**НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА:
ВЕКТОРИ ПОЛІТИЧНОГО
ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ**

08 квітня 2026

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

**НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА:
ВЕКТОРИ ПОЛІТИЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

***МАТЕРІАЛИ
Х НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***

08 квітня

ОДЕСА 2026

УДК 330 +340
ББК 65+67

Незалежна Україна: вектори політичного та соціально-економічного розвитку: Матеріали X Науково-практичної конференції, 08 квітня 2026р. Одеса. ОТЕФК. 2026. 1234с.

Рекомендовано до друку педагогічною радою Одеського торговельно-економічного фахового коледжу (Протокол № 7 від 09.04.2026р.)

Для здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, аспірантів закладів вищої освіти, фахівців-практиків та представників бізнесу, органів державного управління й місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з проблематикою управління бізнесом і підприємництвом, фінансово-кредитної системи, обліку, аналізу й аудиту, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, соціально-гуманітарних досліджень, правового забезпечення соціально-економічного розвитку, а також підготовки фахівців у сфері фізичної культури і спорту.

Укладачі:

- кандидат економічних наук, доцент, директор Одеського торговельно-економічного фахового коледжу Гура О.Л.
- інспектор навчально-методичного відділу «Кропивницький інститут державного та муніципального управління» Туриця Є.Д.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції з незначною загальною правкою укладача

АДРЕСА ОРГКОМІТЕТУ: Україна, 65065, м. Одеса
вул. Інглезі, 6.
<http://www.ofek-knteu.od.ua>

тел.: (048) 793-20-21
E-mail: ofek_admin@ukr.net

СИСТЕМА АУДИТУ ТА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується безпрецедентними викликами, які вимагають кардинального перегляду підходів до фінансового контролю. В умовах дефіциту бюджетних ресурсів, високих безпекових ризиків та необхідності залучення іноземних інвестицій, аудит перестає бути формальним підтвердженням звітності. Він стає гарантом прозорості, інструментом боротьби з корупцією та фундаментом для повоєнної відбудови. Метою цієї доповіді є аналіз поточного стану системи контролю, виявлення проблемних зон та окреслення перспектив її розвитку до 2026 року.

Державний фінансовий контроль (ДФК) в Україні сьогодні перебуває у фазі активної реформи. Головним трендом є перехід від моделі «покарання за порушення» до моделі «запобігання втратам».

- **Рахункова палата:** Як орган зовнішнього контролю, вона все більше зосереджується на **аудиті ефективності** [1]. Це означає, що перевіряється не лише законність використання коштів, а й те, наскільки раціонально вони були витрачені. Наприклад, чи призвело фінансування певної державної програми до реальних позитивних змін у суспільстві.

- **Держаудитслужба:** Виконує функції внутрішнього контролю в системі виконавчої влади. Основним вектором її роботи став моніторинг публічних закупівель у реальному часі через систему Prozorro, що дозволяє зупиняти сумнівні тендери ще до моменту перерахування коштів [2,3].

- **Виклик:** Ключовою проблемою залишається дублювання функцій між різними органами та необхідність посилення незалежності Рахункової палати згідно з міжнародними стандартами INTOSAI.

Ринок аудиторських послуг в Україні пройшов шлях від стихійного розвитку до суворого регулювання Органом суспільного нагляду (ОСНАД).

- **Якість понад усе:** Впровадження Міжнародних стандартів управління якістю (ISQM 1 та ISQM 2) змусило аудиторські фірми перебудувати внутрішні процеси. Тепер аудит — це не лише робота одного партнера, а складна система внутрішнього контролю самої фірми [4].

- **Діджиталізація:** Використання Big Data та алгоритмів штучного інтелекту дозволяє аудиторам аналізувати 100% транзакцій клієнта, а не робити вибіркиму перевірку, як раніше. Це значно підвищує ймовірність виявлення помилок та маніпуляцій.

- **Проблема:** Висока вартість впровадження технологій створює розрив між великими міжнародними мережами та малими локальними аудиторськими практиками.

Воєнний стан створив унікальні умови, які не описані в класичних підручниках з аудиту. Це вимагає від фахівців професійного скептицизму найвищого рівня.

1. **Оцінка активів:** Як підтвердити наявність товару на складі, що знаходиться в зоні бойових дій або під окупацією? Аудитори використовують супутникові знімки, дані геолокації та онлайн-трансляції з місць подій.

2. **Безперервність діяльності (Going Concern):** Це найскладніша ділянка. Аудитор має дати відповідь: чи зможе бізнес вижити, якщо енергосистема пошкоджена, логістика зруйнована, а персонал мобілізований? Висновки з «пояснювальним параграфом» щодо невизначеності стали нормою для української звітності.

3. **Підтвердження збитків:** Аудит відіграє ключову роль у фіксації шкоди, завданої

агресором, для подальшого отримання репарацій у міжнародних судах.

У 2025–2026 роках внутрішній аудит остаточно трансформувався в інструмент бізнес-консультування [5].

- **Ризик-орієнтований підхід:** Внутрішні аудитори зосереджуються не на папірцях, а на критичних точках: кібербезпеці, надійності ланцюгів постачання та комплаєнс-перевірках контрагентів (щоб уникнути співпраці з підсанкційними особами).

- **Роль у корпоративному управлінні:** Наявність дієвого внутрішнього аудиту є обов'язковою умовою для залучення кредитів від міжнародних фінансових інституцій (СБРР, Світовий банк).

Для того, щоб система аудиту та фінансового контролю в Україні відповідала вимогам часу, необхідно реалізувати такі кроки:

1. **Повна гармонізація з Директивами ЄС:** Це дозволить українським аудиторським висновкам беззастережно прийматися на будь-якій біржі світу.

2. **Запровадження ESG-аудиту:** Світ переходить на "зелену" економіку. Українські підприємства, які хочуть отримувати інвестиції, повинні проходити аудит сталого розвитку (екологічний та соціальний вплив).

3. **Інвестиції в кадри:** Підготовка нового покоління аудиторів, які володіють одночасно знаннями з фінансів, права та ІТ.

Система аудиту та фінансового контролю України сьогодні є форпостом економічного фронту. Попри всі складнощі, вона демонструє гнучкість та здатність до швидкої модернізації. Тільки через прозорий контроль та незалежне підтвердження фінансових показників Україна зможе побудувати довіру з міжнародними партнерами та забезпечити ефективне відновлення національної економіки.

Джерела інформації:

1. Про Рахункову палату : Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19> (дата звернення: 31.03.2026).

2. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-p> (дата звернення: 31.03.2026).

3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 31.03.2026).

4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг : видання 2022-2024 рр. / IAASB. URL: <https://www.iaasb.org/standards-pronouncements> (дата звернення: 31.03.2026).

5. Річний звіт Рахункової палати за 2025 рік. URL: <https://rp.gov.ua/> (дата звернення: 31.03.2026).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова – *Гура О.Л.*, директор Одеського торговельно-економічного фахового коледжу, кандидат економічних наук, доцент;

Заступник голови – *Ротарь О.М.*, голова циклової комісії фінансово-економічних дисциплін Одеського торговельно-економічного фахового коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

Секретар оргкомітету – *Туриця Є.Д.* інспектор навчально-методичного відділу Приватного вищого навчального закладу «Кропивницький інститут державного та муніципального управління».

Представники організацій-засновників конференції:

Кошельок Г.В. – доктор економічних наук, професор, Одеський національний економічний університет;

Олійник О.Г. – доктор юридичних наук, професор, директор ВСП «Київського торговельно-економічного фахового коледжу ДТЕУ»;

Єна Л.М. – голова методичної комісії викладачів економіки і фінансів ЗФПО Одеської області, спеціаліст вищої категорії Одеського фахового коледжу економіки, права та готельно-ресторанного бізнесу.

Сочинська О.П. – голова комісії методистів ЗФПО Одеської області, завідувач навчально-методичного кабінету Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія»;

**НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА:
ВЕКТОРИ ПОЛІТИЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

***МАТЕРІАЛИ
X НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***

08 квітня 2026 року

АДРЕСА ОРГКОМІТЕТУ: Україна, 65065, м. Одеса
вул. Інглезі, 6.

<http://www.ofek-knteu.od.ua>

тел.: (048) 793-20-21
E-mail: ofek_admin@ukr.net

